

Salaketa kanala

Alderdi orokorrak

2/2023 Legeak, 50 langiletik gorako enpresa pribatuak, erakundeko langileek eta hornitzaileek lanarekin lotutako jokabide irregularrak edo ez-zilegiak jakinarazi edo salatu ahal izateko sistema bat ezartzera behartu ditu, lehendabizi barne-kanalen bidez, kanpoko kanaletara jo beharrean, beti ere irregulartasunek zentzuzko ziurtasuna badute, nahiz eta froga eztaba daezinik aurkezten ez duten.

Legeak, bermeak eta babes-neurriak aurreikusten ditu informatzaileentzat.

Barneko informazio-sistemak informazio hori ahoz zein idatziz ematea aurreikusten du, kasu honetan San Nikolas Ikastola salaketa-kanalaren bidez.

Salaketen kanala da, gure barneko informazio-sistemak irregulartasunei buruzko informazioa idatziz emateko aurreikusten duen bidea.

Barne informazioaren kudeaketa.

- Artezkaritza batzordea.
- Zuzendaria.
- Administrazio burua.

Salatzaile posibleak

- San Nikolas Ikastolako maila guztietako langileak.
- Enpresako administrazio-, zuzendaritza- edo gainbegiratze-organoetako pertsonak.
- Boluntarioak
- Lansaria jasotzen duten edo jasotzen ez duten praktiketako ikasleak
- Kontratista, azpikontratista eta hornitzaileen gainbegiratze eta zuzendaritzapean lan egiten duen edozein pertsona.
- Etorkizuneko langileak, arau-hausteei buruzko informazioa hautaketa-prozesuan zehar lortu den kasuetan.
- Langile ohiak.
- (Beste kolektibo batzuek badituzte beste kanal batzuk ezarrita)

Salatu daitezkeen gaiak

- Ogasunari eta Gizarte Segurantzari kalte ekonomikoa eragin diezaketan arau-hauste penal edo administratibo larria edo oso larria egiteak.
- Ingurumena kaltetzea
- Kapitalak zuritzea eta terrorismoa finantzatzea
- Kontsumitzaileak kaltetzea
- Pribatutasuna, datu pertsonalak, sareen segurtasuna eta informazio-sistemak urratzea
- Europar Batasunaren finantza-interesei eragiten dieten arau-haustea.
- Barne-merkatuari buruzko arau-haustea, eskumenarekin lotutako arauak barne, Estatuak emandako laguntza, bai eta sozietateen gaineko zergaren arauak urratzen dituzten egintza edo sozietateen gaineko zergaren legeria aplikagarriaren xedea edo helburua desitxuratuko duen zerga-abantaila lortzea helburu duten jardunbideena ere.
- Aurreko edozein arau-hausteri buruzko informazioa ezkatzea edo suntsitzea.
- Gure erakundearen xedearekin eta jarduerarekin zerikusi zuzenik ez duten beste batzuk (kontratazio publikoa, produktuen segurtasuna eta adostasuna, garraioaren segurtasuna, erradiazioetatik babestea eta segurtasun nuklearra, elikagaien eta pentsuen segurtasuna, animalien osasuna eta animalien ongizatea).

Zer gai ez dira sartzen prozedura honetan?

- Kezka pertsonalak (adibidez, lan-kontratuari buruzko kezak)
- Aurreko zerrendan ez dauden beste gai batzuk

Nola planteatu salaketa bat

- **Ahoz:** hitzordua eskatu telefonoz edo aurrez aurre helbide honetara:
postontzi.etikoa@sanikolas.eus
- **Idatziz:** salaketa-kanalaren bidez

Informatzaileentzako bermeak eta babes-neurriak

- Alderdi guztien konfidentzialtasuna:
 - o Inola ere ez zaio eraginpeko pertsonari edo hirugarrenei jakinaraziko informatzailearen/salatzailearen edo komunikazioan/salaketan aipatutako hirugarren baten nortasuna.
 - o Alde guztiek egitateak eta prozedurako datuak isilpean gordeko dituztela bermatzea garantizar la confidencialidad de los hechos y datos del procedimiento por todas las partes.
 - o Salaketen eta datuen erabileraren jarraipen arduratsua

- Anonimotasuna: salaketa bat modu anonimoan edo ez anonimoan aurkezteko aukera
 - Datuetarako sarbide mugatua (baimenik gabeko langileen datuetarako sarbiderik ez)
 - Errepresalien edo zigorren debekua (zehapenen aplikazioa)
 - Eragindako pertsonak eskubidea du egozten zaizkion ekintzen edo ez-egiteen eta bere datu pertsonalen tratamenduaren berri izateko, bai eta edozein unetan entzuna izateko eta alegazioak idatziz aurkezteko ere.
 - Alde guztiek eragindako pertsonen errugabetasun-presuntzioa eta ohorea errespetatzea.
 - Epeak:
 - Hitzeko salaketa: 7 laneguneko epean bilera bat egiteko eskubidea.
 - Salaketa gehienez ere 3 hilabeteko epean ebazteko eskubidea.

Zehapenak:

- Prozedura honen barruan jasotako jakinarazpenak sistemaren arduradunei berehala, aldaketarik gabe, bidaltzeko betebeharra urratzen duten langileak, pertsona erantzule edo baimendu izan gabe -> oso larritzat tipifikatutako arau-haustea.
- Prozedura honen bidez kezka planteatu dituztenen aurka zigortzen duten edo errepresaliak hartzen dituzten langileei diziiplina-neurriak ezarriko zaizkie
- Edozein langilek, kezka faltsua badu edo asmo txarrez informazioa ematen badu, dagozkion diziiplina-neurriak hartu ahal izango ditu.
- 2/2023 Legean edo lan-araudian ezarritako beste batzuk.
-

Kanpoko kanalak:

Europar Batasunak gaituta:

- Iruzurraren aurka Borrokatzeko Europako Bulegoa (OLAF).
- Europako Fiskaltza (EPPO):

Estatu mailan:

- Informatzailea Babesteko Agintaritza Independentea, A.A.I.
- Iruzurraren aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionala (SNCA)
- Fiskaltza

Kanpoko kanal batera zuzenean joatea

- Arau-haustea benetan tratatu ezin denean (adibidez, salatzaileak uste badu errepresalia-arriskua dagoela).
- Arau-haustea interes publikorako berehalako edo ageriko arriskua izan daitekeela pentsatzeko arrazoizko arrazoiak badaude (adibidez, larrialdi-egoera bat gertatzen denean edo kalte itzulezinak eragiteko arriskua dagoenean).

Aplikatu beharreko araudia

- 2/2023 Legea, otsailaren 20koa, arau-urratzei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informazioa ematen duten pertsonen babesa arautzen duena.
- Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019/1937 (EB) Zuzentaraua, 2019ko urriaren 23koa, Batasuneko Zuzenbidearen arau-hausteei buruz informatzen duten pertsonak babesteari buruzkoa.